Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΌΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΊΟΥ (τέταρτο τμήμα)

της 15ης Απριλίου 2021*

«Προδικαστική παραπομπή – Δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις – Απόφαση-πλαίσιο 2008/909/ΔΕΥ – Άρθρο 8, παράγραφοι 2 έως 4 – Άρθρο 17, παράγραφοι 1 και 2 – Άρθρο 19 – Συνεκτίμηση, στο πλαίσιο έκδοσης αποφάσεως περί καθορισμού συνολικής ποινής, καταδικαστικής αποφάσεως η οποία εκδόθηκε σε άλλο κράτος μέλος και πρέπει να εκτελεστεί στο κράτος μέλος στο οποίο εκδίδεται η εν λόγω απόφαση περί καθορισμού συνολικής ποινής – Προϋποθέσεις – Απόφαση-πλαίσιο 2008/675/ΔΕΥ – Άρθρο 3, παράγραφος 3 – Έννοια της "παρεμβάσεως σε καταδικαστική απόφαση ή στην εκτέλεση της αποφάσεως αυτής" η οποία πρέπει να συνεκτιμάται επ' ευκαιρία νέας ποινικής διαδικασίας σε κράτος μέλος άλλο από εκείνο στο οποίο εκδόθηκε»

Στην υπόθεση C-221/19,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Sąd Okręgowy w Gdańsku (περιφερειακό δικαστήριο του Gdańsk, Πολωνία) με απόφαση της 15ης Φεβρουαρίου 2019, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 11 Μαρτίου 2019, στο πλαίσιο της διαδικασίας

AV

παρισταμένης της:

Pomorski Wydział Zamiejscowy Departamentu do Spraw Przestępczości Zorganizowanej i Korupcji Prokuratury Krajowej,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τέταρτο τμήμα),

συγκείμενο από τους M. Βηλαρά, πρόεδρο τμήματος, N. Piçarra (εισηγητή), D. Šváby, S. Rodin και K. Jürimäe, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: J. Richard de la Tour

γραμματέας: A. Calot Escobar

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

– η Πολωνική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον B. Majczyna,

* Γλώσσα διαδικασίας: η πολωνική.

– η Τσεχική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους M. Smolek και J. Vláčil, και από την T. Machovičová,

– η Ισπανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη αρχικώς από τον A. Rubio González και στη συνέχεια από τον L. Aguilera Ruiz,

– η Ουγγρική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον M. Z. Fehér και την Z. Wagner,

– η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από την S. Grünheid και τον L. Baumgart,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 8ης Οκτωβρίου 2020,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 3, παράγραφος 3, της αποφάσεως-πλαισίου 2008/675/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 24ης Ιουλίου 2008, για τη συνεκτίμηση των καταδικαστικών αποφάσεων μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης επ' ευκαιρία νέας ποινικής διαδικασίας (ΕΕ 2008, L 220, σ. 32), καθώς και του άρθρου 8, παράγραφοι 2 έως 4, του άρθρου 17, παράγραφος 1, πρώτη περίοδος, και του άρθρου 19 της αποφάσεως-πλαισίου 2008/909/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2008, σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης σε ποινικές αποφάσεις οι οποίες επιβάλλουν ποινές στερητικές της ελευθερίας ή μέτρα στερητικά της ελευθερίας, για το σκοπό της εκτέλεσής τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ 2008, L 327, σ. 27), όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση-πλαίσιο 2009/299/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2009 (ΕΕ 2009, L 81, σ. 24) (στο εξής: απόφαση-πλαίσιο 2008/909).

2 Η αίτηση υποβλήθηκε στο πλαίσιο διαδικασίας με αντικείμενο την έκδοση αποφάσεως για την επιβολή συνολικής ποινής στον AV, στην οποία θα προσμετράται, μεταξύ άλλων, στερητική της ελευθερίας ποινή η οποία του επιβλήθηκε από δικαστήριο άλλου κράτους μέλους και η οποία αναγνωρίστηκε προς τον σκοπό της εκτελέσεώς της στην Πολωνία.

Το νομικό πλαίσιο

Το δίκαιο της Ένωσης

Η απόφαση-πλαίσιο 2008/909

3 Οι αιτιολογικές σκέψεις 6 και 15 της αποφάσεως-πλαισίου 2008/909 έχουν ως εξής:

«(6) Η παρούσα απόφαση-πλαίσιο θα πρέπει να υλοποιηθεί και να εφαρμοστεί κατά τρόπο που να επιτρέπει την τήρηση των γενικών αρχών της ισότητας, της δικαιοσύνης και της λογικής.

[…]

(15) Η παρούσα απόφαση-πλαίσιο θα πρέπει να εφαρμόζεται σύμφωνα με το δικαίωμα των πολιτών της Ένωσης να κυκλοφορούν και να διαμένουν ελεύθερα στο έδαφος των κρατών μελών, που παρέχεται από το άρθρο [21 ΣΛΕΕ].»

4 Το άρθρο 1 της εν λόγω αποφάσεως-πλαισίου ορίζει τα ακόλουθα:

«Για τους σκοπούς της παρούσας απόφασης-πλαίσιο, νοούνται ως:

α) “καταδικαστική απόφαση”: η αμετάκλητη απόφαση ή διαταγή δικαστηρίου του κράτους έκδοσης, με την οποία επιβάλλεται ποινή κατά φυσικού προσώπου·

β) “ποινή”: οποιαδήποτε στερητική της ελευθερίας ποινή ή μέτρο που επισύρει στέρηση της ελευθερίας, τα οποία επεβλήθησαν από δικαστήριο στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας επί ποινικού αδικήματος για ορισμένο ή αόριστο χρονικό διάστημα·

γ) “κράτος έκδοσης”: το κράτος μέλος στο οποίο εξεδόθη η καταδικαστική απόφαση·

δ) “κράτος εκτέλεσης”: το κράτος μέλος στο οποίο διαβιβάζεται η καταδικαστική απόφαση, προκειμένου να αναγνωρισθεί και να εκτελεσθεί.»

5 Το άρθρο 3 της εν λόγω αποφάσεως-πλαισίου ορίζει στις παραγράφους 1 και 3 τα ακόλουθα:

«1. Σκοπός της παρούσας απόφασης-πλαίσιο είναι η θέσπιση των κανόνων σύμφωνα με τους οποίους ένα κράτος μέλος, προκειμένου να διευκολύνει την κοινωνική επανένταξη του καταδίκου, αναγνωρίζει καταδικαστική απόφαση και εκτελεί την ποινή.

[…]

3. Η παρούσα απόφαση-πλαίσιο εφαρμόζεται μόνο στην αναγνώριση καταδικαστικών αποφάσεων και την εκτέλεση ποινών κατά την έννοια της απόφασης-πλαίσιο. […]»

6 Το άρθρο 8 της ίδιας αποφάσεως-πλαισίου, το οποίο φέρει τον τίτλο «Αναγνώριση της καταδικαστικής απόφασης και εκτέλεση της ποινής», ορίζει τα ακόλουθα:

«1. Η αρμόδια αρχή του κράτους εκτέλεσης αναγνωρίζει την καταδικαστική απόφαση η οποία διαβιβάζεται σύμφωνα με το άρθρο 4 και κατά τη διαδικασία του άρθρου 5 και λαμβάνει πάραυτα κάθε απαραίτητο μέτρο για την εκτέλεση της ποινής, εκτός εάν η αρμόδια αρχή αποφασίσει να προβάλει κάποιο από τους λόγους μη αναγνώρισης και εκτέλεσης που προβλέπει το άρθρο 9.

2. Αν η ποινή δεν συνάδει ως προς τη διάρκειά της με το δίκαιο του κράτους εκτέλεσης, η αρμόδια αρχή του κράτους εκτέλεσης μπορεί να αποφασίσει να προσαρμόσει την ποινή μόνον όταν ποινή αυτή υπερβαίνει το ανώτατο όριο ποινής που προβλέπεται για παρόμοια αδικήματα δυνάμει του εθνικού δικαίου. Η προσαρμοσμένη ποινή δεν μπορεί να είναι κατώτερη από το ανώτατο όριο ποινής που προβλέπεται για παρόμοια αδικήματα δυνάμει του δικαίου του κράτους εκτέλεσης.

3. Αν η ποινή δεν συνάδει ως προς τη φύση της με το δίκαιο του κράτους εκτέλεσης, η αρμόδια αρχή του κράτους εκτέλεσης μπορεί να την προσαρμόσει σε ποινή ή μέτρο που προβλέπεται για παρόμοια αδικήματα δυνάμει του εθνικού της δικαίου. Η ποινή ή το μέτρο αυτό πρέπει να

ανταποκρίνονται κατά το δυνατόν περισσότερο προς την ποινή που επιβλήθηκε από το κράτος έκδοσης της απόφασης, και ως εκ τούτου η ποινή δεν μπορεί να μετατραπεί σε χρηματική.

4. Η προσαρμοσμένη ποινή δεν είναι βαρύτερη από την ποινή που επιβλήθηκε στο κράτος έκδοσης ως προς τη φύση ή τη διάρκειά της.»

7 Το άρθρο 12 της αποφάσεως-πλαισίου 2008/909, με τίτλο «Απόφαση περί εκτέλεσης της ποινής και προθεσμίες», προβλέπει, στην παράγραφο 1, τα ακόλουθα:

«Η αρμόδια αρχή του κράτους εκτέλεσης αποφασίζει το ταχύτερο δυνατόν εάν θα αναγνωρίσει την καταδικαστική απόφαση και θα εκτελέσει την ποινή και ενημερώνει αναλόγως το κράτος έκδοσης […]».

8 Υπό τον τίτλο «Δίκαιο που διέπει την εκτέλεση», το άρθρο 17 της εν λόγω αποφάσεως-πλαισίου ορίζει στις παραγράφους 1 και 2 τα εξής:

«1. Η εκτέλεση ποινής διέπεται από το δίκαιο του κράτους εκτέλεσης. Οι αρχές του κράτους εκτέλεσης είναι, με την επιφύλαξη των παραγράφων 2 και 3, αποκλειστικώς αρμόδιες να αποφασίζουν σχετικά με τη διαδικασία εκτέλεσης και να καθορίζουν όλα τα σχετικά μέτρα, περιλαμβανομένων των λόγων της πρόωρης ή υπό όρους αποφυλάκισης.

2. Η αρμόδια αρχή του κράτους εκτέλεσης αφαιρεί το συνολικό χρονικό διάστημα στέρησης της ελευθερίας, το οποίο έχει ήδη εκτιθεί σε σχέση με την ποινή για την οποία είχε εκδοθεί η καταδικαστική απόφαση, από τη συνολική διάρκεια της στερητικής της ελευθερίας ποινής, η οποία θα πρέπει να εκτιθεί.»

9 Κατά το άρθρο 19 της ίδιας αποφάσεως-πλαισίου, με τίτλο «Αμνηστία, χάρη και αναθεώρηση της καταδικαστικής απόφασης»:

«1. Αμνηστία και χάρη δύναται να χορηγεί το κράτος έκδοσης καθώς και το κράτος εκτέλεσης.

2. Μόνο το κράτος έκδοσης μπορεί να αποφασίζει επί αιτήσεως για αναθεώρηση της καταδικαστικής απόφασης που επέβαλε την ποινή η οποία εκτελείται δυνάμει της παρούσας απόφασης-πλαίσιο.»

10 Το άρθρο 21 της αποφάσεως-πλαισίου 2008/909, με τίτλο «Ενημέρωση από το κράτος εκτέλεσης», προβλέπει τα εξής:

«Η αρμόδια αρχή του κράτους εκτέλεσης ενημερώνει αμελλητί την αρμόδια αρχή του κράτους έκδοσης με οποιοδήποτε μέσο που αποτυπώνεται εγγράφως:

[…]

ε) για οποιαδήποτε απόφαση σχετικά με την προσαρμογή της ποινής σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 2 ή 3 καθώς και για τους λόγους της απόφασης αυτής·

στ) για οποιαδήποτε απόφαση σχετικά με τη μη εκτέλεση της ποινής, για τους λόγους που προβλέπονται στο άρθρο [19] παράγραφος 1 καθώς και για τους λόγους της απόφασης αυτής·

[…]».

Η απόφαση-πλαίσιο 2008/675

11 Οι αιτιολογικές σκέψεις 2, 5 έως 8 και 14 της απόφασης-πλαισίου 2008/675 έχουν ως εξής:

«(2) Σύμφωνα με τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Τάμπερε, το Συμβούλιο θέσπισε, στις 29 Νοεμβρίου 2000, πρόγραμμα μέτρων για την εφαρμογή της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης των ποινικών αποφάσεων […], το οποίο προβλέπει: "την έκδοση μιας ή περισσότερων πράξεων που να καθιερώνουν την αρχή ότι ο δικαστής ενός κράτους μέλους πρέπει να είναι σε θέση να λαμβάνει υπόψη τις τελεσίδικες ποινικές αποφάσεις που εκδίδονται στα άλλα κράτη μέλη προκειμένου να εκτιμήσει τον πρότερο βίο του παραβάτη, να κρίνει εάν είναι υπότροπος και να καθορίσει τη φύση της ποινής και τις τυχόν ειδικές ρυθμίσεις περί της έκτισής της".

[…]

(5) Θα πρέπει να επισημοποιηθεί η αρχή σύμφωνα με την οποία σε μια καταδικαστική απόφαση που εκδίδεται σε ένα κράτος μέλος θα πρέπει να αποδίδονται από άλλα κράτη μέλη αποτελέσματα ισοδύναμα με εκείνα που έχουν οι καταδικαστικές αποφάσεις που εκδίδουν τα δικά τους δικαστήρια σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, είτε αυτά αντιμετωπίζονται από το εθνικό δίκαιο ως πραγματικά περιστατικά είτε ως θέματα δικονομικού ή ουσιαστικού δικαίου. Ωστόσο, η παρούσα απόφαση-πλαίσιο δεν αποσκοπεί να εναρμονίσει τις συνέπειες που προβλέπουν οι διάφορες εθνικές νομοθεσίες για την ύπαρξη προτέρων καταδικαστικών αποφάσεων, και η υποχρέωση να συνεκτιμώνται πρότερες καταδικαστικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί σε άλλα κράτη μέλη ισχύει μόνο στο μέτρο που οι πρότερες εθνικές καταδικαστικές αποφάσεις συνεκτιμώνται σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο.

(6) Σε αντίθεση με άλλα μέσα, η παρούσα απόφαση-πλαίσιο δεν αποσκοπεί στην εκτέλεση σε ένα κράτος μέλος δικαστικών αποφάσεων που έχουν εκδοθεί σε άλλα κράτη μέλη, αλλά μάλλον να καταστήσει δυνατή την απόδοση συνεπειών σε πρότερη καταδικαστική απόφαση που έχει εκδώσει ένα κράτος μέλος επ' ευκαιρία νέας ποινικής διαδικασίας σε άλλο κράτος μέλος στο μέτρο που τέτοιες συνέπειες αποδίδονται σε πρότερες εθνικές καταδικαστικές αποφάσεις σύμφωνα με το δίκαιο αυτού του άλλου κράτους μέλους.

[…]

(7) Τα αποτελέσματα των καταδικαστικών αποφάσεων που έχουν εκδώσει άλλα κράτη μέλη θα πρέπει να είναι ισοδύναμα με τα αποτελέσματα των εθνικών αποφάσεων, είτε πρόκειται για την προδικασία είτε για την ίδια την ποινική δίκη είτε για το χρόνο εκτέλεσης της κύρωσης.

(8) Οσάκις, κατά τη διεξαγωγή ποινικής διαδικασίας σε κράτος μέλος, διατίθενται πληροφορίες για πρότερη καταδικαστική απόφαση σε άλλο κράτος μέλος, θα πρέπει να αποφεύγεται, κατά το δυνατόν, το ενδεχόμενο να τύχει το οικείο πρόσωπο λιγότερο ευνοϊκής μεταχείρισης απ' ό,τι εάν η πρότερη καταδικαστική απόφαση ήταν εθνική καταδικαστική απόφαση.

[…]

(14) Η παρέμβαση σε δικαστική απόφαση ή στην εκτέλεσή της καλύπτει, μεταξύ άλλων, τις περιπτώσεις κατά τις οποίες, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο του δεύτερου κράτους μέλους, η ποινή που έχει επιβληθεί από πρότερη δικαστική απόφαση συμψηφίζεται ή προστίθεται σε άλλη ποινή, η οποία στη συνέχεια πράγματι εκτελείται, στο μέτρο που η πρώτη ποινή δεν έχει ήδη εκτελεσθεί ή η εκτέλεσή της δεν έχει μεταφερθεί στο δεύτερο κράτος μέλος.»

12 Κατά το άρθρο 1, παράγραφος 1, της εν λόγω αποφάσεως-πλαισίου, «[σ]κοπός της [...] είναι ο καθορισμός των όρων υπό τους οποίους, επ' ευκαιρία ποινικής διαδικασίας σε κράτος μέλος κατά ενός προσώπου, συνεκτιμώνται προηγούμενες καταδικαστικές αποφάσεις που εκδόθηκαν σε άλλα κράτη μέλη κατά του ιδίου προσώπου για διαφορετικά πραγματικά περιστατικά».

13 Κατά το άρθρο 2 της απόφασης-πλαισίου, ως «καταδικαστική απόφαση» νοείται «κάθε αμετάκλητη απόφαση ποινικού δικαστηρίου η οποία θεμελιώνει την ενοχή προσώπου για αξιόποινη πράξη».

14 Το άρθρο 3 της ίδιας αποφάσεως-πλαισίου, με τίτλο «Συνεκτίμηση επ' ευκαιρία νέας ποινικής διαδικασίας, καταδικαστικής απόφασης που εκδόθηκε σε άλλο κράτος μέλος», έχει ως εξής:

«1. Κάθε κράτος μέλος μεριμνά ώστε, επ' ευκαιρία ποινικής διαδικασίας κατά ενός προσώπου, οι καταδικαστικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί προηγουμένως σε άλλα κράτη μέλη κατά του ιδίου προσώπου για διαφορετικά πραγματικά περιστατικά, ως προς τις οποίες έχουν ληφθεί πληροφορίες βάσει των εφαρμοστέων πράξεων περί αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής ή περί ανταλλαγής πληροφοριών ποινικών μητρώων, να συνεκτιμώνται στο βαθμό που συνεκτιμώνται οι πρότερες εθνικές καταδικαστικές αποφάσεις και να έχουν ισοδύναμα έννομα αποτελέσματα με τις πρότερες εθνικές καταδικαστικές αποφάσεις, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο.

2. Η παράγραφος 1 εφαρμόζεται στην προδικασία, στην ίδια την ποινική δίκη και στον χρόνο εκτέλεσης της καταδικαστικής απόφασης, ιδίως όσον αφορά τους εφαρμοστέους δικονομικούς κανόνες, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν την προσωρινή κράτηση, τον χαρακτηρισμό της αξιόποινης πράξης, το είδος και το επίπεδο της επαπειλούμενης ποινής καθώς και τους κανόνες που διέπουν την εκτέλεση της απόφασης.

3. Η συνεκτίμηση των πρότερων καταδικαστικών αποφάσεων οι οποίες εκδόθηκαν σε άλλα κράτη μέλη, όπως προβλέπεται στην παράγραφο 1, δεν συνεπάγεται παρέμβαση στις πρότερες καταδικαστικές αποφάσεις, ανάκληση ή αναθεώρηση αυτών των αποφάσεων ή οποιασδήποτε απόφασης σχετικής με την εκτέλεσή τους από το κράτος μέλος στο οποίο διεξάγεται η νέα διαδικασία.

[...]»

Το πολωνικό δίκαιο

15 Το άρθρο 85, παράγραφος 4, του kodeks karny (ποινικού κώδικα), της 6ης Ιουνίου 1997 (Dz. U αριθ. 88, θέση 553), όπως ίσχυε κατά τον κρίσιμο για την υπόθεση της κύριας δίκης χρόνο, έχει ως εξής:

«Στη συνολική ποινή δεν προσμετρώνται ποινές οι οποίες επιβλήθηκαν με αποφάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 114a του ποινικού κώδικα.»

16 Το άρθρο 114a, παράγραφος 1, του ποινικού κώδικα ορίζει τα εξής:

«Καταδικαστική απόφαση συνιστά και η αμετάκλητη καταδίκη για την τέλεση αξιόποινης πράξεως, η οποία επιβλήθηκε με απόφαση αρμόδιου ποινικού δικαστηρίου εντός κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκτός εάν κατά το πολωνικό ποινικό δίκαιο η συγκεκριμένη πράξη δεν είναι αξιόποινη, δεν επιβάλλεται ποινή στον δράστη ή επιβλήθηκε ποινή μη προβλεπόμενη κατά το πολωνικό ποινικό δίκαιο.»

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

17 Στις 31 Ιουλίου 2018, ο AV, Πολωνός υπήκοος, υπέβαλε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, του Sąd Okręgowy w Gdańsku (περιφερειακό δικαστήριο του Gdańsk, Πολωνία), αίτηση για την έκδοση αποφάσεως περί καθορισμού συνολικής ποινής με προσμέτρηση δύο ποινών φυλακίσεως που επιβλήθησαν σε αυτόν, ήτοι, αφενός, της ποινής που επέβαλε το Landgericht Lüneburg (περιφερειακό δικαστήριο του Lüneburg, Γερμανία) με απόφαση της 15ης Φεβρουαρίου 2017, η οποία αναγνωρίστηκε προς τον σκοπό της εκτελέσεώς της στην Πολωνία με διάταξη του αιτούντος δικαστηρίου της 12ης Ιανουαρίου 2018 και την οποία ο AV πρέπει να εκτίσει από την 1η Σεπτεμβρίου 2016 έως τις 29 Νοεμβρίου 2021, και, αφετέρου, της ποινής που επέβαλε το αιτούν δικαστήριο με απόφαση της 24ης Φεβρουαρίου 2010 και την οποία ο AV θα πρέπει να εκτίσει από τις 29 Νοεμβρίου 2021 έως τις 30 Μαρτίου 2030.

18 Το αιτούν δικαστήριο διευκρινίζει ότι ο νομικός χαρακτηρισμός των πράξεων για τις οποίες εκδόθηκε η απόφαση του Landgericht Lüneburg (περιφερειακού δικαστηρίου του Lüneburg) αντιστοιχεί σε εκείνον του πολωνικού δικαίου και ότι η διάρκεια της στερητικής της ελευθερίας ποινής η οποία πρέπει να εκτελεστεί στην Πολωνία, συνεπεία της αναγνωρίσεως της αποφάσεως αυτής, ταυτίζεται με τη διάρκεια εκείνης που επιβλήθηκε από το γερμανικό δικαστήριο, ήτοι πέντε έτη και τρεις μήνες.

19 Στην αίτησή του για την έκδοση αποφάσεως περί καθορισμού συνολικής ποινής, ο AV υποστηρίζει ότι, αφ' ης στιγμής η απόφαση που εξέδωσε το Landgericht Lüneburg (περιφερειακό δικαστήριο του Lüneburg) αναγνωρίστηκε προς τον σκοπό της εκτελέσεώς της στην Πολωνία, πληρούνται οι προϋποθέσεις για την έκδοση αποφάσεως επιβάλλουσας συνολική ποινή με προσμέτρηση της ποινής αυτής.

20 Το αιτούν δικαστήριο εκθέτει ότι η απόφαση περί καθορισμού συνολικής ποινής βρίσκεται στο μεταίχμιο μεταξύ αποφάσεως επί της ουσίας και αποφάσεως για την εκτέλεση της ποινής και ότι προσμετρά ποινές επιβληθείσες με καταδικαστικές αποφάσεις οι οποίες έχουν καταστεί αμετάκλητες, με σκοπό τη «διόρθωση της έννομης αντίδρασης» στις τελεσθείσες αξιόποινες πράξεις οι οποίες θα μπορούσαν να δικαστούν στο πλαίσιο ενιαίας διαδικασίας και, ως εκ τούτου, τον «εξορθολογισμό της τιμωρίας». Υπογραμμίζει ότι η απόφαση περί καθορισμού συνολικής ποινής δεν συνιστά επέμβαση στις οικείες επιμέρους αποφάσεις, δεδομένου ότι δεν θίγει τα ουσιώδη στοιχεία των αποφάσεων αυτών, ιδίως τη διαπίστωση περί ενοχής του δράστη συγκεκριμένης αξιόποινης πράξεως, αλλά καθιστά δυνατή την εκτίμηση του συνόλου της εγκληματικής δραστηριότητας προσώπου το οποίο έχει καταδικαστεί πλειστάκις, και ότι μόνον η διάρκεια των ποινών μπορεί να μεταβληθεί. Το εν λόγω δικαστήριο επισημαίνει επίσης ότι, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις, είναι υποχρεωτική η έκδοση αποφάσεως περί καθορισμού συνολικής ποινής.

21 Εντούτοις, κατά το αιτούν δικαστήριο, το άρθρο 85, παράγραφος 4, του ποινικού κώδικα, όπως ίσχυε κατά τον κρίσιμο για την υπόθεση της κύριας δίκης χρόνο, σε συνδυασμό με το άρθρο 114a του ίδιου κώδικα, απαγορεύει την έκδοση αποφάσεως για την επιβολή συνολικής ποινής στην οποία προσμετρώνται ποινές οι οποίες επιβλήθηκαν στην Πολωνία και ποινές επιβληθείσες με καταδικαστικές αποφάσεις οι οποίες εκδόθηκαν σε άλλα κράτη μέλη και αναγνωρίστηκαν προς τον σκοπό της εκτελέσεώς τους στην Πολωνία.

22 Κατά το αιτούν δικαστήριο, η απαγόρευση αυτή σημαίνει ότι πρόσωπο το οποίο έχει καταδικαστεί περισσότερες φορές σε ένα μόνον κράτος μέλος θα βρισκόταν σε ευνοϊκότερη θέση σε σχέση με πρόσωπο το οποίο έχει καταδικαστεί σε διαφορετικά κράτη μέλη. Αντιθέτως, η συνεκτίμηση, στο πλαίσιο έκδοσης δικαστικής αποφάσεως επιβάλλουσας συνολική ποινή, καταδικαστικών αποφάσεων που έχουν εκδοθεί σε άλλο κράτος μέλος και οι οποίες έχουν αναγνωριστεί, σύμφωνα με την απόφαση-πλαίσιο 2008/909, προς τον σκοπό εκτελέσεώς τους στο κράτος μέλος στο οποίο εκδίδεται η εν λόγω απόφαση περί καθορισμού συνολικής ποινής, διασφαλίζει, στο επίπεδο της Ένωσης, την ίση μεταχείριση προσώπων τα οποία βρίσκονται σε παρόμοια κατάσταση και ενισχύει την αμοιβαία εμπιστοσύνη μεταξύ των κρατών μελών.

23 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Sąd Okręgowy w Gdańsku (πρωτοδικείο περιφέρειας Gdańsk) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Πρέπει το άρθρο 3, παράγραφος 3, της αποφάσεως-πλαισίου [2008/675] […] να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι ως παρέμβαση […] κατά τη συγκεκριμένη διάταξη εκλαμβάνεται όχι μόνο το γεγονός ότι απόφαση που επιβάλλει συνολική ποινή προσμετρά ποινή που επιβλήθηκε με απόφαση εκδοθείσα σε κράτος [μέλος], αλλά και το γεγονός ότι η εν λόγω απόφαση προσμετρά ποινή η εκτέλεση της οποίας ανελήφθη από άλλο κράτος [μέλος], ώστε να εκτελεστεί μαζί με απόφαση εκδοθείσα στο κράτος αυτό, στο πλαίσιο αποφάσεως που επιβάλλει συνολική ποινή;

2) Είναι δυνατή –υπό το πρίσμα των διατάξεων της αποφάσεως-πλαισίου [2008/909] […] που διαλαμβάνονται στο άρθρο 8, παράγραφοι 2 έως 4, στο άρθρο 19, παράγραφοι 1 και 2, […] και στο άρθρο 17, παράγραφος 1, πρώτη [περίοδος], […]– η έκδοση αποφάσεως επιβάλλουσας συνολική ποινή, η οποία να προσμετρά ποινές που επιβλήθηκαν με απόφαση εκδοθείσα σε κράτος [μέλος], η εκτέλεση της οποίας ανελήφθη από άλλο κράτος [μέλος], ώστε να εκτελεστεί μαζί με απόφαση εκδοθείσα στο κράτος αυτό, στο πλαίσιο αποφάσεως που επιβάλλει συνολική ποινή;»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

Προκαταρκτικές παρατηρήσεις

24 Επισημαίνεται προεισαγωγικώς ότι οι εθνικοί κανόνες του ποινικού δικαίου και της ποινικής δικονομίας που διέπουν δικαστική απόφαση περί καθορισμού συνολικής ποινής εμπίπτουν μεν, κατ' αρχήν, στην αρμοδιότητα των κρατών μελών, τα κράτη μέλη οφείλουν όμως να ασκούν την αρμοδιότητα αυτή τηρώντας το δίκαιο της Ένωσης (πρβλ. απόφαση της 26ης Φεβρουαρίου 2019, Rimšēvičs και ΕΚΤ κατά Λεττονίας, C-202/18 και C-238/18, EU:C:2019:139, σκέψη 57).

25 Από την αίτηση προδικαστικής αποφάσεως προκύπτει ότι, κατά το πολωνικό δίκαιο, απόφαση περί καθορισμού συνολικής ποινής πρέπει να εκδίδεται όταν συντρέχουν οι προϋποθέσεις για την επιβολή συνολικής ποινής, η οποία αφορά πλείονες καταδικαστικές αποφάσεις που κατέστησαν αμετάκλητες. Επίσης, προκύπτει ότι η απόφαση περί καθορισμού συνολικής ποινής δεν επηρεάζει τη διαπίστωση της ενοχής του δράστη, η οποία κηρύσσεται με τις εν λόγω αποφάσεις και είναι αμετάκλητη, αλλά τροποποιεί το ύψος της ποινής ή των ποινών που επιβλήθηκαν.

26 Επιπλέον, από τη δικογραφία που υποβλήθηκε στο Δικαστήριο προκύπτει ότι απόφαση περί καθορισμού συνολικής ποινής, όπως η επίμαχη στην υπόθεση της κύριας δίκης, η οποία μετατρέπει σε νέα ενιαία ποινή μία ή περισσότερες ποινές επιβληθείσες προγενέστερα σε βάρος του ενδιαφερομένου, καταλήγει κατ' ανάγκην σε ευνοϊκότερο γι' αυτόν αποτέλεσμα. Πράγματι, μετά την έκδοση πλειόνων καταδικαστικών αποφάσεων, μπορεί να επιβληθεί στον καταδικασθέντα συνολική ποινή, το ύψος της οποίας είναι χαμηλότερο από το άθροισμα των διαφόρων ποινών που του είχαν επιβληθεί με χωριστές προγενέστερες αποφάσεις. Σε μια τέτοια περίπτωση, ο δικαστής διαθέτει εξουσία εκτιμήσεως όσον αφορά τον καθορισμό του ύψους της ποινής, δυνάμενος να συνεκτιμήσει την κατάσταση στην οποία βρίσκεται ο ενδιαφερόμενος, την προσωπικότητά του ή ακόμη ελαφρυντικές ή επιβαρυντικές περιστάσεις.

27 Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει να γίνει διάκριση μεταξύ της αποφάσεως που επιβάλλει συνολική ποινή και των μέτρων εκτελέσεως στερητικής της ελευθερίας ποινής (πρβλ. απόφαση της 10ης Αυγούστου 2017, Zdziaszek, C-271/17 PPU, EU:C:2017:629, σκέψη 85).

28 Εν προκειμένω, η αίτηση του AV για την έκδοση αποφάσεως περί καθορισμού συνολικής ποινής αφορά, μεταξύ άλλων, τη στερητική της ελευθερίας ποινή πέντε ετών και τριών μηνών, η οποία του είχε επιβληθεί με απόφαση του Landgericht Lüneburg (περιφερειακού δικαστηρίου του Lüneburg), της 15ης Φεβρουαρίου 2017, η οποία αναγνωρίστηκε με διάταξη του αιτούντος δικαστηρίου προς τον σκοπό εκτελέσεώς της στην Πολωνία.

29 Δεδομένου ότι η αναγνώριση της εν λόγω αποφάσεως από το αιτούν δικαστήριο και η εκτέλεση στην Πολωνία της ποινής που επιβλήθηκε στον AV διέπονται από την απόφαση-πλαίσιο 2008/909, δυνάμει του άρθρου 1, σε συνδυασμό με το άρθρο 3, παράγραφος 3, αυτής, θα πρέπει πρώτα να εξεταστεί το δεύτερο προδικαστικό ερώτημα, το οποίο αφορά την ερμηνεία της εν λόγω αποφάσεως-πλαισίου.

Επί του δευτέρου προδικαστικού ερωτήματος

30 Με το δεύτερο προδικαστικό ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινιστεί αν οι διατάξεις του άρθρου 8, παράγραφοι 2 έως 4, σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 17, παράγραφοι 1 και 2, και του άρθρου 19 της αποφάσεως-πλαισίου 2008/909 έχουν την έννοια ότι επιτρέπουν την έκδοση αποφάσεως περί καθορισμού συνολικής ποινής με προσμέτρηση όχι μόνον μίας ή περισσότερων ποινών που επιβλήθηκαν στον ενδιαφερόμενο με προγενέστερες καταδικαστικές αποφάσεις στο κράτος μέλος στο οποίο εκδίδεται η εν λόγω απόφαση περί καθορισμού συνολικής ποινής, αλλά και μίας ή περισσότερων ποινών που του επιβλήθηκαν σε άλλο κράτος μέλος και εκτελούνται δυνάμει της εν λόγω αποφάσεως-πλαισίου στο πρώτο κράτος μέλος.

31 Συναφώς, πρώτον, από τις διατάξεις του άρθρου 8, παράγραφος 2, της εν λόγω αποφάσεως-πλαισίου προκύπτει ότι η αρμόδια αρχή του κράτους εκτέλεσης, κατά την έννοια του άρθρου 1, στοιχείο δ', της ίδιας αποφάσεως, μπορεί να προσαρμόσει την ποινή που επιβλήθηκε

στο κράτος έκδοσης, κατά την έννοια του ίδιου άρθρου 1, στοιχείο γ′, μόνον εφόσον η διάρκειά της δεν συνάδει με το δίκαιο του κράτους εκτέλεσης και μόνον εφόσον αυτή υπερβαίνει το ανώτατο όριο ποινής που προβλέπει το δίκαιο του κράτους αυτού για αδικήματα της ίδιας φύσεως. Η κατ' αυτόν τον τρόπο προσαρμοσμένη ποινή δεν μπορεί να είναι κατώτερη από το ανώτατο όριο ποινής που προβλέπεται για παρόμοια αδικήματα δυνάμει του δικαίου του κράτους εκτελέσεως [πρβλ. απόφαση της 11 Μαρτίου 2020, SF (Ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως – Εγγύηση διαμεταγωγής στο κράτος μέλος εκτελέσεως), C-314/18, EU:C:2020:191, σκέψη 64].

32 Στην περίπτωση κατά την οποία η ποινή που επιβλήθηκε στο κράτος έκδοσης της απόφασης δεν συνάδει ως προς τη φύση της με το δίκαιο του κράτους εκτέλεσης, το άρθρο 8, παράγραφος 3, της αποφάσεως-πλαισίου 2008/909 επιτρέπει επίσης στην αρμόδια αρχή του κράτους εκτέλεσης να την προσαρμόσει στην ποινή ή το μέτρο που προβλέπεται για παρόμοια αδικήματα δυνάμει του εθνικού της δικαίου, υπό την προϋπόθεση ότι η προσαρμοσμένη ποινή ανταποκρίνεται κατά το δυνατόν περισσότερο στην ποινή που επιβλήθηκε από το κράτος εκδόσεως της αποφάσεως. Εν πάση περιπτώσει, η ποινή αυτή δεν μπορεί να μετατραπεί σε χρηματική.

33 Ομοίως, κατά το άρθρο 8 παράγραφος 4, της αποφάσεως-πλαισίου 2008/909, η προσαρμοσμένη ποινή δεν μπορεί να είναι βαρύτερη της επιβληθείσας στο κράτος εκδόσεως όσον αφορά τη φύση ή τη διάρκειά της [πρβλ. απόφαση της 11ης Μαρτίου 2020, SF (Ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως – Εγγύηση διαμεταγωγής στο κράτος μέλος εκτελέσεως), C-314/18, EU:C:2020:191, σκέψη 64].

34 Εξάλλου, για κάθε απόφαση σχετικά με την προσαρμογή της ποινής σύμφωνα με το άρθρο 8, παράγραφοι 2 και 3, της αποφάσεως-πλαισίου 2008/909, καθώς και για τους λόγους της απόφασης αυτής, πρέπει να ενημερώνεται εγγράφως, κατά το άρθρο 21, στοιχείο ε′, της εν λόγω αποφάσεως-πλαισίου, η αρμόδια αρχή του κράτους έκδοσης.

35 Επομένως, το άρθρο 8, παράγραφοι 2 έως 4, της αποφάσεως-πλαισίου 2008/909 προβλέπει αυστηρές προϋποθέσεις για την προσαρμογή, από την αρμόδια αρχή του κράτους εκτελέσεως, της ποινής που επιβλήθηκε εντός του κράτους εκδόσεως, οι οποίες συνιστούν τις μόνες εξαιρέσεις από την κατ' αρχήν επιβαλλόμενη στην αρμόδια αρχή υποχρέωση, βάσει του άρθρου 8, παράγραφος 1, της εν λόγω αποφάσεως-πλαισίου, να αναγνωρίσει την καταδικαστική απόφαση που της διαβιβάσθηκε και να λάβει πάραυτα κάθε απαραίτητο μέτρο για την εκτέλεση της ποινής, της οποίας η διάρκεια και η φύση αντιστοιχούν προς εκείνες που προβλέπονται στην απόφαση που εκδόθηκε στο κράτος εκδόσεως (πρβλ. αποφάσεις της 8ης Νοεμβρίου 2016, Ognyanov, C-554/14, EU:C:2016:835, σκέψη 36, και της 11ης Ιανουαρίου 2017, Grundza, C-289/15, EU:C:2017:4, σκέψη 42).

36 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι το άρθρο 8, παράγραφοι 2 έως 4, της αποφάσεως-πλαισίου 2008/909 έχει την έννοια ότι επιτρέπει την έκδοση αποφάσεως περί καθορισμού συνολικής ποινής με προσμέτρηση μιας ή περισσότερων ποινών που έχουν επιβληθεί σε άλλα κράτη μέλη και οι οποίες εκτελούνται, δυνάμει της εν λόγω αποφάσεως-πλαισίου, στο κράτος μέλος στο οποίο εκδίδεται η εν λόγω απόφαση καθορισμού συνολικής ποινής, εφόσον η ως άνω απόφαση δεν καταλήγει σε προσαρμογή της διάρκειας ή της φύσεως των εν λόγω ποινών που υπερβαίνει τα προβλεπόμενα στις εν λόγω διατάξεις αυστηρά όρια.

37 Αντίθετη λύση θα συνεπαγόταν, όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 115 των προτάσεών του, αδικαιολόγητη διαφορετική μεταχείριση των προσώπων που καταδικάστηκαν σε πλείονες ποινές σε ένα μόνον κράτος μέλος και εκείνων που καταδικάστηκαν σε περισσότερα του ενός κράτη μέλη όταν, σε αμφότερες τις περιπτώσεις, οι ποινές εκτελούνται στο ίδιο κράτος

μέλος. Όμως, όπως επισημαίνεται στην αιτιολογική της σκέψη 6, η απόφαση-πλαίσιο 2008/909 θα πρέπει να υλοποιηθεί και να εφαρμοστεί κατά τρόπο που να επιτρέπει την τήρηση των γενικών αρχών της ισότητας, της δικαιοσύνης και της λογικής.

38 Επιπλέον, μια τέτοια διαφορετική μεταχείριση θα έπληττε, εν προκειμένω, πολίτη της Ένωσης ο οποίος άσκησε το δικαίωμα που του παρέχει το άρθρο 21 ΣΛΕΕ να κυκλοφορεί και να διαμένει στο έδαφος των κρατών μελών. Η εν λόγω απόφαση-πλαίσιο θα πρέπει όμως, κατά την αιτιολογική της σκέψη 15, να εφαρμόζεται σύμφωνα με το δικαίωμα αυτό.

39 Δεύτερον, όσον αφορά το άρθρο 17 της αποφάσεως-πλαισίου 2008/909, αφενός, από την παράγραφό του 1 προκύπτει ότι η εκτέλεση ποινής, δυνάμει της εν λόγω αποφάσεως-πλαισίου, διέπεται από το δίκαιο του κράτους εκτελέσεως άπαξ και ο καταδικασθείς μεταφερθεί στις αρμόδιες αρχές του κράτους αυτού, οι οποίες είναι, κατ' αρχήν, αποκλειστικώς αρμόδιες να αποφασίζουν σχετικά με τη διαδικασία εκτέλεσης και να καθορίζουν όλα τα σχετικά μέτρα, περιλαμβανομένων των λόγων της πρόωρης ή υπό όρους αποφυλακίσεως. Όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 111 των προτάσεών του, η διάταξη αυτή καλύπτει μέτρα που αποσκοπούν να εξασφαλίσουν την εκτέλεση στην πράξη της στερητικής της ελευθερίας ποινής και να διασφαλίσουν την κοινωνική επανένταξη του καταδικασθέντος. Όμως, μια απόφαση περί καθορισμού συνολικής ποινής, όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη –η οποία, όπως προκύπτει από τη σκέψη 27 της παρούσας αποφάσεως, πρέπει να διακρίνεται από τα μέτρα εκτελέσεως στερητικής της ελευθερίας ποινής–, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 17, παράγραφος 1, της αποφάσεως-πλαισίου 2008/909.

40 Αφετέρου, η παράγραφος 2 του ίδιου άρθρου επιβάλλει στις αρμόδιες αρχές του κράτους εκτελέσεως την υποχρέωση να αφαιρούν το συνολικό χρονικό διάστημα στέρησης της ελευθερίας το οποίο έχει ήδη εκτίσει ο καταδικασθείς στο κράτος εκδόσεως πριν από τη μεταφορά του από τη συνολική διάρκεια της στερητικής της ελευθερίας ποινής η οποία θα πρέπει να εκτιθεί στο κράτος εκτέλεσης.

41 Επομένως, το άρθρο 17, παράγραφοι 1 και 2, της αποφάσεως-πλαισίου 2008/909 έχει την έννοια ότι επιτρέπει την έκδοση αποφάσεως περί καθορισμού συνολικής ποινής με προσμέτρηση μίας ή περισσότερων ποινών οι οποίες έχουν επιβληθεί σε άλλα κράτη μέλη και εκτελούνται, δυνάμει της εν λόγω αποφάσεως-πλαισίου, στο κράτος μέλος στο οποίο εκδίδεται η εν λόγω απόφαση καθορισμού συνολικής ποινής, εφόσον το κράτος αυτό τηρεί την προβλεπόμενη στην εν λόγω παράγραφο 2 υποχρέωση να αφαιρεί το συνολικό χρονικό διάστημα στέρησης της ελευθερίας το οποίο έχει ενδεχομένως ήδη εκτίσει στο κράτος έκδοσης ο καταδικασθείς από τη συνολική διάρκεια της στερητικής της ελευθερίας ποινής η οποία θα πρέπει να εκτιθεί στο κράτος εκτέλεσης.

42 Τρίτον, όσον αφορά το άρθρο 19 της αποφάσεως-πλαισίου 2008/909, αφενός, η παράγραφός του 1 προβλέπει ότι αμνηστία και χάρη δύναται να χορηγεί τόσο το κράτος έκδοσης όσο και το κράτος εκτέλεσης. Όπως προκύπτει από το άρθρο 21, στοιχείο στ', της εν λόγω αποφάσεως-πλαισίου, με τη χορήγηση αμνηστίας και την απονομή χάριτος παύει η εκτέλεση της ποινής. Όμως, αντικείμενο της αποφάσεως περί καθορισμού συνολικής ποινής, όπως περιγράφεται στις σκέψεις 25 και 26 της παρούσας αποφάσεως, δεν είναι η παύση της εκτελέσεως της ποινής.

43 Αφετέρου, κατά το άρθρο 19, παράγραφος 2, της απόφασης-πλαισίου 2008/909, μόνον το κράτος έκδοσης είναι αρμόδιο να αποφασίζει επί της αιτήσεως για αναθεώρηση της καταδικαστικής αποφάσεως που επέβαλε την ποινή ή το στερητικό της ελευθερίας μέτρο που, δυνάμει της εν λόγω αποφάσεως-πλαισίου, πρέπει να εκτελεστεί σε άλλο κράτος μέλος. Πάντως, η απόφαση περί

καθορισμού συνολικής ποινής, όπως περιγράφεται στις σκέψεις 25 και 26 της παρούσας αποφάσεως, δεν μπορεί να έχει ούτε ως αντικείμενο ούτε ως αποτέλεσμα την αναθεώρηση των καταδικαστικών αποφάσεων περί επιβολής ποινών που έχουν εκδοθεί σε άλλα κράτη μέλη και εκτελούνται, δυνάμει της εν λόγω αποφάσεως-πλαισίου, στο κράτος μέλος στο οποίο εκδίδεται η απόφαση περί καθορισμού συνολικής ποινής.

44 Επομένως, το άρθρο 19 της αποφάσεως-πλαισίου 2008/909 έχει την έννοια ότι επιτρέπει την έκδοση αποφάσεως περί καθορισμού συνολικής ποινής με προσμέτρηση μίας ή περισσότερων ποινών οι οποίες έχουν επιβληθεί σε άλλα κράτη μέλη και εκτελούνται, δυνάμει της εν λόγω απόφασης-πλαισίου, στο κράτος μέλος στο οποίο εκδίδεται η εν λόγω απόφαση περί καθορισμού συνολικής ποινής, υπό την προϋπόθεση ότι η τελευταία δεν συνεπάγεται αναθεώρηση των καταδικαστικών αποφάσεων επιβολής των ως άνω ποινών.

45 Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, στο δεύτερο προδικαστικό ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι οι διατάξεις του άρθρου 8, παράγραφοι 2 έως 4, σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 17, παράγραφοι 1 και 2, και του άρθρου 19 της απόφασης-πλαισίου 2008/909 έχουν την έννοια ότι επιτρέπουν την έκδοση αποφάσεως περί καθορισμού συνολικής ποινής με προσμέτρηση όχι μόνον μίας ή περισσότερων ποινών που επιβλήθηκαν στον ενδιαφερόμενο με προγενέστερες καταδικαστικές αποφάσεις στο κράτος μέλος στο οποίο εκδίδεται η εν λόγω απόφαση περί καθορισμού συνολικής ποινής, αλλά και μίας ή περισσότερων ποινών που του επιβλήθηκαν σε άλλο κράτος μέλος και εκτελούνται δυνάμει της εν λόγω αποφάσεως-πλαισίου στο πρώτο κράτος μέλος. Εντούτοις, μια τέτοια απόφαση περί καθορισμού συνολικής ποινής δεν μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα ούτε την προσαρμογή της διάρκειας ή της φύσεως των τελευταίων αυτών ποινών καθ' υπέρβαση των αυστηρών ορίων που προβλέπονται στο άρθρο 8, παράγραφοι 2 έως 4, της αποφάσεως-πλαισίου 2008/909, ούτε την παραβίαση της υποχρεώσεως, την οποία επιβάλλει το άρθρο 17, παράγραφος 2, της αποφάσεως-πλαισίου, να αφαιρείται το συνολικό χρονικό διάστημα της στέρησης της ελευθερίας το οποίο ενδεχομένως έχει ήδη εκτίσει στο κράτος έκδοσης ο καταδικασθείς από τη συνολική διάρκεια της στερητικής της ελευθερίας ποινής την οποία θα πρέπει να εκτίσει στο κράτος εκτέλεσης, ούτε και την αναθεώρηση, κατά παράβαση του άρθρου 19, παράγραφος 2, της εν λόγω αποφάσεως-πλαισίου, των καταδικαστικών αποφάσεων περί επιβολής ποινής σε βάρος του που εκδόθηκαν σε άλλο κράτος μέλος.

Επί του πρώτου προδικαστικού ερωτήματος

46 Με το πρώτο προδικαστικό ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινιστεί αν το άρθρο 3, παράγραφος 3, της αποφάσεως-πλαισίου 2008/675, ερμηνευόμενο υπό το πρίσμα της αιτιολογικής της σκέψεως 14, έχει την έννοια ότι επιτρέπει την έκδοση αποφάσεως περί καθορισμού συνολικής ποινής με προσμέτρηση όχι μόνον μίας ή περισσότερων ποινών που επιβλήθηκαν στον ενδιαφερόμενο με προγενέστερες καταδικαστικές αποφάσεις στο κράτος μέλος στο οποίο εκδίδεται η εν λόγω απόφαση περί καθορισμού συνολικής ποινής, αλλά και μίας ή περισσότερων ποινών που του επιβλήθηκαν σε άλλο κράτος μέλος και εκτελούνται δυνάμει της αποφάσεως-πλαισίου 2008/909 στο πρώτο κράτος μέλος, εφόσον η εν λόγω απόφαση περί καθορισμού συνολικής ποινής δεν συνεπάγεται ούτε παρέμβαση σε καταδικαστική απόφαση εκδοθείσα στο δεύτερο κράτος μέλος ή σε απόφαση η οποία αφορά την εκτέλεσή της, ούτε και ανάκληση ή αναθεώρηση της εν λόγω καταδικαστικής αποφάσεως, υπό την έννοια της συγκεκριμένης διάταξης της απόφασης-πλαισίου 2008/675.

47 Συναφώς, επισημαίνεται εξ αρχής ότι σκοπός της αποφάσεως-πλαισίου 2008/675, κατά το άρθρο της 1, παράγραφος 1, είναι να καθορίσει τους όρους υπό τους οποίους οι καταδικαστικές αποφάσεις, κατά την έννοια του άρθρου 2 της ίδιας αποφάσεως-πλαισίου, οι οποίες εκδόθηκαν προηγουμένως σε κράτος μέλος σε βάρος ενός προσώπου θα πρέπει να συνεκτιμώνται επ' ευκαιρία νέας ποινικής διαδικασίας που κινείται σε άλλο κράτος μέλος κατά του ίδιου προσώπου για διαφορετικές πράξεις (πρβλ. αποφάσεις της 21ης Σεπτεμβρίου 2017, Beshkov, C-171/16, EU:C:2017:710, σκέψη 25, και της 5ης Ιουλίου 2018, Lada, C-390/16, EU:C:2018:532, σκέψη 27). Όπως προκύπτει από την αιτιολογική σκέψη 2 της εν λόγω αποφάσεως-πλαισίου, σκοπός της είναι να καταστεί δυνατή η εκτίμηση του πρότερου βίου του ενδιαφερομένου.

48 Η απόφαση-πλαίσιο 2008/675 δεν αποσκοπεί επομένως, όπως αναφέρεται στην αιτιολογική της σκέψη 6, στην εκτέλεση σε ένα κράτος μέλος δικαστικών αποφάσεων που έχουν εκδοθεί σε άλλα κράτη μέλη (απόφαση της 21ης Σεπτεμβρίου 2017, Beshkov, C-171/16, EU:C:2017:710, σκέψη 45).

49 Όπως συνάγεται από τις αιτιολογικές σκέψεις της 5 έως 8, η ως άνω απόφαση-πλαίσιο έχει σκοπό να διασφαλίσει ότι κάθε κράτος μέλος μεριμνά ώστε να αποδίδονται σε προγενέστερες καταδικαστικές ποινικές αποφάσεις που εκδόθηκαν σε άλλο κράτος μέλος έννομα αποτελέσματα ισοδύναμα με εκείνα που αποδίδονται σε προγενέστερες καταδικαστικές αποφάσεις των εθνικών του δικαστηρίων σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο.

50 Προς τον σκοπό αυτό, το άρθρο 3, παράγραφος 1, σε συνδυασμό με την αιτιολογική σκέψη 5 της αποφάσεως-πλαισίου 2008/675 επιβάλλει στα κράτη μέλη την υποχρέωση να μεριμνούν ώστε, επ' ευκαιρία νέας ποινικής διαδικασίας κατά ενός προσώπου, οι προηγούμενες καταδικαστικές αποφάσεις οι οποίες έχουν εκδοθεί σε άλλα κράτη μέλη σε βάρος του προσώπου αυτού για διαφορετικά πραγματικά περιστατικά και ως προς τις οποίες έχουν ληφθεί πληροφορίες βάσει των εφαρμοστέων πράξεων περί αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής ή περί ανταλλαγής πληροφοριών ποινικών μητρώων, αφενός, να συνεκτιμώνται στον ίδιο βαθμό που, βάσει του εθνικού δικαίου, συνεκτιμώνται και οι προγενέστερες ημεδαπές καταδικαστικές αποφάσεις και, αφετέρου, να αποκτούν ισοδύναμα έννομα αποτελέσματα με τα αποτελέσματα που έχουν, σύμφωνα με το δίκαιο αυτό, οι προγενέστερες ημεδαπές καταδικαστικές αποφάσεις, ανεξαρτήτως του αν πρόκειται για υλικές συνέπειες ή για συνέπειες του δικονομικού ή του ουσιαστικού δικαίου (πρβλ. αποφάσεις της 21ης Σεπτεμβρίου 2017, Beshkov, C-171/16, EU:C:2017:710, σκέψη 26, και της 5ης Ιουλίου 2018, Lada, C-390/16, EU:C:2018:532, σκέψη 28).

51 Το άρθρο 3, παράγραφος 2, της απόφασης-πλαισίου 2008/675 διευκρινίζει ότι η υποχρέωση αυτή εφαρμόζεται κατά την προδικασία, κατά την ίδια την ποινική δίκη και κατά το στάδιο της εκτέλεσης της καταδικαστικής απόφασης, ιδίως όσον αφορά τους εφαρμοστέους δικονομικούς κανόνες, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων που αφορούν τον χαρακτηρισμό της αξιόποινης πράξης, το είδος και το επίπεδο της επαπειλούμενης ποινής, καθώς και τους κανόνες που διέπουν την εκτέλεση της απόφασης (αποφάσεις της 21ης Σεπτεμβρίου 2017, Beshkov, C-171/16, EU:C:2017:710, σκέψη 27, και της 5ης Ιουλίου 2018, Lada, C-390/16, EU:C:2018:532, σκέψη 29).

52 Το Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι η απόφαση-πλαίσιο 2008/675 εφαρμόζεται επί εθνικής διαδικασίας που έχει ως αντικείμενο την επιβολή, προς τον σκοπό της εκτίσεως, συνολικής στερητικής της ελευθερίας ποινής για τον προσδιορισμό της οποίας λαμβάνεται υπόψη η ποινή που έχει επιβάλει σε ορισμένο πρόσωπο το ημεδαπό δικαστήριο καθώς και η ποινή που έχει επιβάλει στο ίδιο πρόσωπο με προγενέστερη καταδικαστική απόφαση δικαστήριο άλλου κράτους μέλους για διαφορετικά πραγματικά περιστατικά (απόφαση της 21ης Σεπτεμβρίου 2017, Beshkov, C-171/16, EU:C:2017:710, σκέψη 29).

53 Στο πλαίσιο αυτό, κατά το άρθρο 3, παράγραφος 3, της αποφάσεως-πλαισίου 2008/675, η συνεκτίμηση, επ' ευκαιρία νέας ποινικής διαδικασίας, προγενέστερων καταδικαστικών αποφάσεων που εκδόθηκαν σε άλλο κράτος μέλος δεν επιτρέπεται να έχει ως αποτέλεσμα ούτε την παρέμβαση στις ως άνω προγενέστερες καταδικαστικές αποφάσεις ή σε οποιαδήποτε απόφαση σχετική με την εκτέλεσή τους από το κράτος μέλος στο οποίο διεξάγεται η νέα ποινική διαδικασία, ούτε την ανάκληση ή αναθεώρηση των εν λόγω καταδικαστικών αποφάσεων, οι οποίες πρέπει να λαμβάνονται υπόψη όπως ακριβώς δημοσιεύθηκαν (πρβλ. αποφάσεις της 21ης Σεπτεμβρίου 2017, Beshkov, C-171/16, EU:C:2017:710, σκέψη 44, και της 5ης Ιουλίου 2018, Lada, C-390/16, EU:C:2018:532, σκέψη 39).

54 Συναφώς, η αιτιολογική σκέψη 14 της απόφασης-πλαισίου 2008/675 διευκρινίζει ότι η «παρέμβαση» σε δικαστική απόφαση ή στην εκτέλεσή της, κατά την έννοια του άρθρου της 3, παράγραφος 3, καλύπτει, μεταξύ άλλων, «τις περιπτώσεις κατά τις οποίες, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο του δεύτερου κράτους μέλους, η ποινή που έχει επιβληθεί από πρότερη δικαστική απόφαση συμψηφίζεται ή προστίθεται σε άλλη ποινή, η οποία στη συνέχεια πράγματι εκτελείται, στο μέτρο που η πρώτη ποινή δεν έχει ήδη εκτελεσθεί ή η εκτέλεσή της δεν έχει μεταφερθεί στο δεύτερο κράτος μέλος».

55 Επομένως, από το άρθρο 3, παράγραφος 3, της αποφάσεως-πλαισίου 2008/675, ερμηνευόμενο υπό το πρίσμα της αιτιολογικής σκέψεως 14, προκύπτει ότι, πρώτον, οι περιπτώσεις στις οποίες επιβάλλεται συνολική ποινή δεν εκφεύγουν, αυτές καθεαυτές, του πεδίου εφαρμογής της εν λόγω αποφάσεως-πλαισίου και, δεύτερον, η επιβολή συνολικής ποινής μπορεί να επηρεάσει την προγενέστερη καταδικαστική απόφαση ή την εκτέλεσή της όταν η πρώτη καταδικαστική απόφαση δεν έχει ήδη εκτελεσθεί ή δεν έχει διαβιβασθεί προς εκτέλεση στο δεύτερο κράτος μέλος.

56 Κατά συνέπεια, όπως επισήμανε, κατ' ουσίαν, ο γενικός εισαγγελέας στα σημεία 83 και 84 των προτάσεών του, αφ' ης στιγμής προγενέστερη καταδικαστική απόφαση η οποία εκδόθηκε σε ένα κράτος μέλος, όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη, διαβιβάστηκε και αναγνωρίστηκε, σύμφωνα με την απόφαση-πλαίσιο 2008/909, προς τον σκοπό της εκτελέσεώς της σε ένα δεύτερο κράτος μέλος, το γεγονός ότι η καταδικαστική αυτή απόφαση συνεκτιμάται στο πλαίσιο έκδοσης αποφάσεως επιβάλλουσας συνολική ποινή δεν μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την «παρέμβαση» στην ίδια την απόφαση ή στην εκτέλεσή της, ούτε την «ανάκληση» ή την «αναθεώρησή» της, κατά την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 3, της αποφάσεως-πλαισίου 2008/675, υπό την προϋπόθεση ότι η εν λόγω απόφαση περί καθορισμού συνολικής ποινής τηρεί, όσον αφορά τη συγκεκριμένη καταδικαστική απόφαση, τις προϋποθέσεις και τα όρια που απορρέουν από τις διατάξεις του άρθρου 8, παράγραφοι 2 έως 4, του άρθρου 17, παράγραφος 2, και του άρθρου 19, παράγραφος 2, της αποφάσεως-πλαισίου 2008/909, όπως αυτές υπομνήσθηκαν στις σκέψεις 36, 41 και 44 της παρούσας αποφάσεως.

57 Από τις ανωτέρω εκτιμήσεις προκύπτει ότι, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι σε προγενέστερες καταδικαστικές αποφάσεις οι οποίες εκδόθηκαν σε άλλο κράτος μέλος αναγνωρίζονται αποτελέσματα ισοδύναμα με αυτά που έχουν προγενέστερες ημεδαπές καταδικαστικές αποφάσεις, το δικαστήριο που επιλαμβάνεται υποθέσεως στο πλαίσιο νέας ποινικής διαδικασίας, όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη διαδικασία έκδοσης αποφάσεως επιβάλλουσας συνολική ποινή, οφείλει, κατ' αρχήν, να συνεκτιμήσει την προγενέστερη καταδικαστική απόφαση που εξέδωσε δικαστήριο άλλου κράτους μέλους κατά τον ίδιο τρόπο με τον οποίο θα ελάμβανε υπόψη προγενέστερη καταδικαστική απόφαση εκδοθείσα από δικαστήριο της ημεδαπής, υπό την επιφύλαξη της τηρήσεως των προϋποθέσεων και των ορίων που επισημαίνονται στην προηγούμενη σκέψη.

58 Η ερμηνεία αυτή επιρρωννύεται από τον σκοπό τον οποίο επιδιώκει η απόφαση-πλαίσιο 2008/675, όπως υπομνήσθηκε στη σκέψη 49 της παρούσας αποφάσεως, ο οποίος συνίσταται στην αποτροπή, κατά το δυνατόν, του ενδεχομένου να τύχει ο ενδιαφερόμενος λιγότερο ευνοϊκής μεταχειρίσεως από αυτή που θα υφίστατο αν η επίμαχη προηγούμενη καταδικαστική απόφαση είχε εκδοθεί από ημεδαπό δικαστήριο.

59 Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, στο πρώτο προδικαστικό ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 3, παράγραφος 3, της απόφασης-πλαισίου 2008/675, ερμηνευόμενο υπό το πρίσμα της αιτιολογικής της σκέψεως 14, έχει την έννοια ότι επιτρέπει την έκδοση αποφάσεως περί καθορισμού συνολικής ποινής με προσμέτρηση όχι μόνον μίας ή περισσότερων ποινών που επιβλήθηκαν στον ενδιαφερόμενο με προγενέστερες καταδικαστικές αποφάσεις στο κράτος μέλος στο οποίο εκδίδεται η εν λόγω απόφαση περί καθορισμού συνολικής ποινής, αλλά και μίας ή περισσότερων ποινών που του επιβλήθηκαν σε άλλο κράτος μέλος και εκτελούνται δυνάμει της απόφασης-πλαισίου 2008/909 στο πρώτο κράτος μέλος, υπό την προϋπόθεση ότι η εν λόγω απόφαση περί καθορισμού συνολικής ποινής τηρεί, όσον αφορά τις τελευταίες αυτές ποινές, τις προϋποθέσεις και τα όρια που απορρέουν από τις διατάξεις του άρθρου 8, παράγραφοι 2 έως 4, του άρθρου 17, παράγραφος 2, και του άρθρου 19, παράγραφος 2, της εν λόγω απόφασης-πλαισίου.

Επί των δικαστικών εξόδων

60 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τέταρτο τμήμα) αποφαίνεται:

1) Οι διατάξεις του άρθρου 8, παράγραφοι 2 έως 4, σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 17, παράγραφοι 1 και 2, και του άρθρου 19 της αποφάσεως-πλαισίου 2008/909/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2008, σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης σε ποινικές αποφάσεις οι οποίες επιβάλλουν ποινές στερητικές της ελευθερίας ή μέτρα στερητικά της ελευθερίας, για το σκοπό της εκτέλεσής τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση-πλαίσιο 2009/299/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2009, έχουν την έννοια ότι επιτρέπουν την έκδοση αποφάσεως περί καθορισμού συνολικής ποινής με προσμέτρηση όχι μόνον μίας ή περισσότερων ποινών που επιβλήθηκαν στον ενδιαφερόμενο με προγενέστερες καταδικαστικές αποφάσεις στο κράτος μέλος στο οποίο εκδίδεται η εν λόγω απόφαση περί καθορισμού συνολικής ποινής, αλλά και μίας ή περισσότερων ποινών που του επιβλήθηκαν σε άλλο κράτος μέλος και εκτελούνται δυνάμει της εν λόγω αποφάσεως-πλαισίου στο πρώτο κράτος μέλος. Εντούτοις, μια τέτοια απόφαση περί καθορισμού συνολικής ποινής δεν μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα ούτε την προσαρμογή της διάρκειας ή της φύσεως των τελευταίων αυτών ποινών καθ' υπέρβαση των αυστηρών ορίων που προβλέπονται στο άρθρο 8, παράγραφοι 2 έως 4, της εν λόγω αποφάσεως-πλαισίου, ούτε την παραβίαση της υποχρεώσεως, την οποία επιβάλλει το άρθρο 17, παράγραφος 2, της εν λόγω αποφάσεως-πλαισίου, να αφαιρείται το συνολικό χρονικό διάστημα της στέρησης της ελευθερίας το οποίο ενδεχομένως έχει ήδη εκτίσει στο κράτος έκδοσης ο καταδικασθείς από τη συνολική διάρκεια της στερητικής της ελευθερίας ποινής την οποία θα πρέπει να εκτίσει στο κράτος εκτέλεσης, ούτε και την

αναθεώρηση, κατά παράβαση του άρθρου 19, παράγραφος 2, της εν λόγω αποφάσεως-πλαισίου, των καταδικαστικών αποφάσεων περί επιβολής ποινής σε βάρος του που εκδόθηκαν σε άλλο κράτος μέλος.

2) **Το άρθρο 3, παράγραφος 3, της αποφάσεως-πλαισίου 2008/675/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 24ης Ιουλίου 2008, για τη συνεκτίμηση των καταδικαστικών αποφάσεων μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης επ' ευκαιρία νέας ποινικής διαδικασίας, ερμηνευόμενο υπό το πρίσμα της αιτιολογικής της σκέψεως 14, έχει την έννοια ότι επιτρέπει την έκδοση αποφάσεως περί καθορισμού συνολικής ποινής με προσμέτρηση όχι μόνον μίας ή περισσότερων ποινών που επιβλήθηκαν στον ενδιαφερόμενο με προγενέστερες καταδικαστικές αποφάσεις στο κράτος μέλος στο οποίο εκδίδεται η εν λόγω απόφαση περί καθορισμού συνολικής ποινής, αλλά και μίας ή περισσότερων ποινών που του επιβλήθηκαν σε άλλο κράτος μέλος και εκτελούνται δυνάμει της αποφάσεως-πλαισίου 2008/909, όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση-πλαίσιο 2009/299, στο πρώτο κράτος μέλος, υπό την προϋπόθεση ότι η εν λόγω απόφαση περί καθορισμού συνολικής ποινής τηρεί, όσον αφορά τις τελευταίες αυτές ποινές, τις προϋποθέσεις και τα όρια που απορρέουν από τις διατάξεις του άρθρου 8, παράγραφοι 2 έως 4, του άρθρου 17, παράγραφος 2, και του άρθρου 19, παράγραφος 2, της απόφασης-πλαισίου 2008/909, όπως τροποποιήθηκε.**

(υπογραφές)